ชื่อเรื่อง	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาระดับจังหวัด สมุทรปราการ ปีบัญชี 2547
ชื่อผู้เขียน	นายคฑาวุธ ร่มรุกข์
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิสุวรรณ

บทคัดย่อ

170349

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาระดับจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาระดับจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 110 คน ในปีบัญชี 2547 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) จาก 3 สาขาระดับอำเภอ คือ สาขาสมุทรปราการ สาขาบางพลี และสาขาบางบ่อ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และค่าไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ประกอบอาชีพหลัก คือ เลี้ยงปลา และทำนา เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในการถือครอง โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครอบครัวละ 39 ไร่ ระยะเวลาการเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. เฉลี่ย 9 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้เงิน คือ เพื่อใช้จ่ายระหว่างรอการขายผลผลิต และเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบอาชีพ โดยเงินกู้ส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติต่ำกว่า 100,000 บาท

ความคิดเห็นด้านจิตวิทยาของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.06) โดยจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านความรู้สึกรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านการปฏิบัติตน เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.67 และ 3.36 ตามลำดับ

ความคิดเห็นด้านความคาดหวังผลประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.45 และความคิดเห็นในการได้รับข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.44

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในด้านการฟื้นฟูระบบนิเวศอยู่ใน

170349

ระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.67 แต่กิจกรรมฟื้นฟูระบบนิเวศที่อยู่ในระดับมาก คือ การจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อปลูกพืชที่มีกลิ่นแรงแซมพืชหลัก เช่น ตะไคร้หอม กับการใช้ปุ๋ยพืชสด/ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักในที่นาและบ่อปลา (คะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.48 และ 3.48 ตามลำดับ) ส่วนการลด/เลิกใช้สารเคมีห้องกันและกำจัดศัตรูพืช การลด/เลิกใช้ปุ๋ยเคมี และการใช้น้ำหมักเพื่อขับไล่แมลง อยู่ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.29, 3.37 และ 3.39 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สภาพการเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคม จำนวนเงินกู้ จิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การคาดหวังผลประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการได้รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คือ ปัญหาด้านการศึกษาต่ำ ไม่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน

แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค คือ ธ.ก.ส. ควรจัดให้มีการศึกษา อบรม ให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น อ.บ.ต. เทศบาล อำเภอ ธ.ก.ส. และบริษัทขายปัจจัยการผลิต ควรให้การสนับสนุนด้านเงินทุน เช่น ให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือนำภาษีบำรุงท้องถิ่นมาเป็นค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสนับสนุนด้านวิชาการ เช่น ทำแผ่นพับ ป้ายโฆษณา และวิทยุชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกร

Title	The environmental preservation of customer in Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC) customer, Samutprakarn branch, Account Year 2004
Author	Mr.Kathawut Romrook
Degree of	Master of Science in Co-operative Economic
Advisory Committee Chairperson	Dr.Ratana Pothisuwan

ABSTRACT

170349

The objectives of this research were to study: 1) the environmental conservation and the factors that affected the environmental conservation; 2) the problems, obstacles and suggestions concerning the environmental conservation of the farmers who were the clients of Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives (Samutprakarn Branch). The samples, using multi-stage sampling, were 110 farmers - the clients of three local branches (Samutprakan, Bangplee, and Bangboa) in the fiscal year 2004. The data were analyzed as percentages, means, frequency distributions, standard deviations, weighted mean score and Chi-square.

It was found that most respondents were male with the average age of 40 years and graduated from elementary school. Most of them were the family leaders and supported their families with keeping fish and cultivating rice. They have no right on the land but have only documents of right on their property. The respondents mostly had 39 rai and were the bank's clients for 9 years on average. Their purposes to be debtors were spending on living expenses while waiting for selling their products and using as capital reserve for their careers. The bank loan was less than 100,000 baht.

It revealed that the psychological opinion of the respondents toward the environment was at a medium level (weighted mean score = 3). Their conscious mind about the environmental conservation about their responsibility in solving the environmental problems and in performing themselves for solving those problems were at a medium level with weighted mean score 2.67 and 3.36, respectively.

It was found that their opinion about benefit espextations from the environmental conservation as well as receiving information was at a high level with weighted mean score 3.45 and 3.44, respectively.

On recovering the eco-system, it was found that there was at a medium level with weighted mean score 2.63. However, there was at a high level in recovering activities in the following items: setting up the environmental conservation groups for cultivating herbs such as citronella grass (weighted mean score 3.48) and using green manure, manure, and compost in paddy fields and fish ponds (weighted mean score 3.48). The reduction of using insecticide, fertilizer and composted water for casting out the insects was at a medium level with weight mean score 3.29, 3.37, and 3.39, respectively.

About the factors that affected farmers' environmental conservation, it was found that there was significantly correlated ($p \leq 0.05$) in the following issues: their age, their educational level, their social status, the amount of their loan, their conscious mind and predicting benefits from environmental conservation, and the information received.

Concerning the environmental conservation problems and obstacles, it was found that the respondents had low educational level; moreover, they had not knowledge and experience in this area and were not supported from government and public organizations.

It was recommended that Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives should have the study and training programs about environmental conservation for the clients in order to establish their experience. Furthermore, the government and public organizations such as the municipality, district, Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives and business companies should have financial support for the respondents in order to perform their environmental conservation activities or the local taxes should be taken for paying for environmental conservation activities. They should also have academic support such as to make brochures, advertising billboard, and local radio so as to give information to farmers.